

Bůh se nám daruje

Vánoce

Potřebujeme si připravit

Nadepsané balíčky (Láska, Pokoj, Čas, Přátelé, Dobré slovo, Přátelství, Důvěra, Naděje, Odpuštění, Víra, Trpělivost, Laskavost, Pomoc, Úsměv, Porozumění atd.). Ty je třeba navršíť kolem jeslí, aby před nimi zůstalo volné místo. Obrázky dítěte v jeslích pro všechny (*vzor obrázku najdete na konci metodiky*).

Zahájení

VHODNÁ PÍSNÍČKA – Toto je den MH 254; Láska Kristova MH 116; Chvalte Hospodina ZH 75.

Děti i dospělí vstupují v průvodu do ztemnělého kostela či místnosti, kde se setkání koná, se zapálenými svíčkami či světly v rukou. Utvoří kruh nebo dva kolem oltáře, případně uprostřed místnosti.

Přivítání

K: Slavíme dnes společně vánoce: (*znamení kříže*). Srdečně zdravím vás všechny, kteří se tu dnes sešli. Chceme dnes společně slavit, protože nás Bůh ve své dobrotě bohatě obdaroval. Daroval nám Ježíše, dítě, které zachrání svět. V tomto dítěti se nám daroval sám Bůh a dal nám svou blízkost a lásku. Boží láska ať je s námi všemi dnes i po všechny dny našeho života.

Úvod

Dítě A: Bůh se nám daroval? To mne nikdy nenapadlo. Raduji se z dárků, které jsem dnes dostal od svých rodičů, od dědečka a babičky a od sourozenců.

DÍTĚ B: Vyrobil jsem a nakoupil malé dárky, abych překvapil všechny, které mám rád.

MATKA: Dárky jsou vždycky znamením lásky. Našimi dárky, které s láskou vymýšlíme a balíme, říkáme a ukazujeme si navzájem: Jsem rád, že jsi! Mám tě rád! Chci, abys měl radost a byl šťastný!

K: Všechny dárky, které jsme dnes dostali nebo dali, nám mají připomenout veliký dar, který nám Bůh o vánocích věnoval. Daroval nám Ježíše, aby nám byl blízko, aby zachránil náš svět a všechno uzdravil.

Modlitba

Dítě C: Dobrý Bože, ty víš, co všechno potřebujeme. Ty jsi nám daroval Ježíše, svého Syna. On je pro nás tím největším darem. Skrze něj jsi vždycky mezi námi a my ti za to děkujeme.

DÍTĚ D: Bože, děkujeme ti za to, že nás miluješ. Dnes oslavujeme, protože jsi nám daroval Ježíše, našeho přítele a bratra. Učiň, ať jsme otevření a připraveni přijmout, co nám chceš darovat, skrze Ježíše, našeho Zachránce a Vykupitele.

DÍTĚ E: Bože, dej, ať kvůli všem dárkům, které jsme dostali, nezapomínáme na ten největší dar: Ježíše, který přišel, aby všem lidem daroval tvou lásku a pokoj nejen v dnešní den, ale navěky.

VHODNÁ PÍSNÍČKA – Vánoční MH 263.

Evangelium

Lk 2,1-20 (Narození Ježíše Krista).

Při katechezi lze využít místo četby evangelia následující scénku:

VYPRAVĚČ: Před mnoha lety panoval v Římě císař Augustus.

AUGUSTUS: Poslouchejte všichni! Jsem císař Augustus. Jsem nejmocnější muž na světě. Vládnu mnoha zemím na celém světě. Moji vojáci všude dohlíží na pořádek. Nechávám budovat silnice, vítězné oblouky a triumfální sloupy. Na to všechno potřebuji spoustu peněz. Proto musí všichni, kteří žijí v mé říši, platit daně. Všichni se proto musí dát zapsat do daňových seznamů, každý tam, odkud pochází jeho rodina. To je můj rozkaz! (*Odejde.*)

JOSEF: Marie, slyšela jsi to? Když císař něco rozkáže, musíme poslechnout.

MARIA: Tak to musíme jít oba do Betléma, vždyť odtud – už od krále Davida – pocházejí obě naše rodiny.

JOSEF: Marie, cesta je ale strašně dlouhá, zvlášť pro tebe.

MARIA: Dobře, Josefe, však půjdeš se mnou ty. Bůh bude s námi oběma.

VYPRAVĚČ: A všichni šli, aby se nechali zapsat. A tak šli také Josef a Maria z Nazareta do Betléma, který leží v horách Judeje. Maria čekala dítě, Božího Syna. Tuto dobrou zprávu jí oznámil anděl, který jí řekl: Porodíš světu syna, který se bude jmenovat Ježíš, neboť on zachrání svůj lid.

JOSEF: Podívej, Marie, tamhle už je Betlém, město velkého krále Davida. Hned jsme tam!

MARIA: To je dobře, Josefe, jsem strašně unavená. Potřebujeme najít místo, kde bychom zůstali, protože moje dítě už chce na svět.

JOSEF: Betlém znamená Dům chleba. Doufám, že tam najdeme dům i chléb.

VYPRAVĚČ: V Betlémě ale Josef s Marií nenašli žádný dům, kde by mohli zůstat. Všechny dveře se před nimi zavřely. Protože ani v zájezdním hostinci pro ně nebylo místo, narodil se Ježíš ve stáji, která se nalézala v temné jeskyni. Maria zavinula svého syna do plenek a položila ho do jeslí. (*Josef s Marií položí figurku dítěte do jesliček.*)

VHODNÁ PÍSNÍČKA – Před tebou MH 622; Laudate omnes gentes MH 615; Laudate Dominum (Hlahol 1 – str. 91)

VYPRAVĚČ: Pastýři drželi noční hlídku u svých stád venku na polích. Uprostřed temné noci se rozzářilo veliké světlo. Anděl, posel Boží, se jim ukázal a řekl:

PRVNÍ ANDĚL: Nebojte se, pastýři! Zvěstuji vám velikou radost. Celý svět se musí radovat, protože dnes se narodil v městě Davidově Zachránce: Kristus Pán.

DRUHÝ ANDĚL: Radujte se, protože Bůh vás bohatě obdaroval. V Ježíši k vám i ke všem lidem přichází Bůh. Najdete dítě, které leží zavinuté v plenkách v jeslích.

VYPRAVĚČ: A najednou stály kolem obou andělů veliké nebeské zástupy. Chválily Boha a zpívaly: Buď Bohu sláva na výsostech a pokoj na zemi lidem, které Bůh miluje.

VHODNÁ PÍSNÍČKA – Sláva na výsostech Bohu MH 232 (2 sloky); Aleluja, sláva Bohu MH 5.

VYPRAVĚČ: Pastýři byli první, kdo tuto radostnou zvěst slyšeli. Říkali si mezi sebou:

PRVNÍ PASTÝŘ: Pojd', půjdeme se podívat do Betléma, co nám Bůh daroval.

DRUHÝ PASTÝŘ: Bůh je mezi námi lidmi, a my jsme tedy pro něj důležití. To je úžasné!

PRVNÍ PASTÝŘ: Pojd', poběžíme rychle ke stáji!

VYPRAVĚČ: Pastýři našli Marii, Josefa a dítě ležící v jesličkách. Padli na kolena a klaněli se mu.

DRUHÝ PASTÝŘ: Ježíši, Spasiteli, ty ses narodil pro nás lidi. Musíme tuhle dobrou zprávu oznámit všem lidem!

PRVNÍ PASTÝŘ: Pojd', musíme se vrátit a chválit Boha za všechno, co jsme viděli a slyšeli.

VHODNÁ PÍSNÍČKA – Sláva na výsostech Bohu MH 232 (3. a 4. sloka)

Aktivita

(Týká se balíčků nahromaděných u jeslí.) Děti zabalily veliké množství balíků a balíčků a shromáždily je tady. V těchto balíčcích jsou dárky, které se nedají koupit, ale pro náš život jsou velmi důležité. Na balíčky děti napsaly, co by si přály a také co by chtěly samy darovat druhým. I vy si můžete rozmyslet, co je takovým dárkem důležitým pro život, který si nemůžeme koupit.

Děti nám teď přečtou, co by si přály samy pro sebe a co by také přály druhým: lásku, mír, radost, přátelství, důvěru, dobré slovo, odpuštění, čas, pomoc, soucit... Doprostřed hory těchto dárek dnes Maria s Josefem položili své dítě. Toto dítě, které přišlo od Boha, je pro nás největším vánočním dárkem. Ježíš, který je Boží láska a sama laskavost k člověku, s sebou všechny tyto dary přináší od Boha. Možná máte v tuto dobu chuť spolu se svými blízkými, s rodiči, sourozenci a přáteli, tyto balíčky rozbalit a podívat se, co vám bylo darováno. Můžu vám ale už teď prozradit, že v nich najdete přesně to, co projasní váš život a dá hlubší smysl vašim všedním dnům. Darujte i vy to, co v balíčcích najdete, dalším lidem, aby byly vánoce opravdovými svátky světla a lásky, svátky přátelství a radosti pro všechny.

Jako další alternativu je možno použít

Úvaha

Jednou italskou vesnicí se právě o vánocích prohnalo zemětřesení, které zničilo úplně všechny domy. Když lidé smutně stáli uprostřed trosek, řekl starosta: „Ted' už nemáme nic, co bychom mohli darovat našim dětem.“

„Máme toho ještě spoustu, co můžeme našim dětem darovat,“ odpověděla jedna matka. „Můžeme jim darovat úsměv, objetí, laskavost, dobré slovo a spoustu dalších věcí!“

Paul Reding, současný německý básník, řekl: „Máme pro naše děti všechno, jen ne úsměv.“ Kvůli horám dárků se musí mnoho dětí a starých lidí vzdát úsměvů, dobrých slov, návštěv a někdy jakýchkoliv znamení laskavosti.

V betlémském dítěti se na nás dívá sám Bůh a daruje nám svůj úsměv. Bůh se na nás skrze Ježíše usmívá, protože nás miluje a chce nám dát odvahu, abychom se i my usmívali na druhé. Chceme také druhému darovat úsměv, který mu řekne: „Jsi pro mne důležitý!“ Chceme darovat úsměv, který říká: „Chci rozumět tobě i tvému jednání. Odpouštím ti. Mezi námi je všechno v pořádku!“ Můžeme tedy věnovat úsměv, který dodává odvahu a pomáhá překonat smutek. Úsměv může osvobodovat, uvolňovat pouta a darovat nový začátek. Úsměv může člověka proměnit.

Dnes slavím to, že se Bůh stal člověkem. Bůh nám v Ježíši dává cenný dar, který není možné koupit. Bůh nám daruje sebe samého. V betlémském dítěti nám daruje svou lásku, svůj mír, svou spásu. V Ježíši nám daruje úsměv dítěte, který říká: Ty jsi Bohem chtěný a milovaný.

Úsměv Boží leží v jesličkách, neboť se stal v Ježíši člověkem. Boží úsměv nám dodává odvahu, abychom dnes někoho také obdarovali úsměvem. Možná máte chuť darovat úsměv někomu, kdo se ocitne hned vedle vás. Úsměv může být mostem: může představovat spojení s tím, kdo je mi cizí. Jestliže my i všichni křesťané někomu dnes věnujeme Boží úsměv, můžeme změnit celý svět!

Jako další alternativu je možno použít

Příběh: Dárek malého pastýře

Když andělé zvěštovali pastýřům v Betlémě narození Jezulátka, vydali se všichni hned na cestu. Malý pastýř se ale neprobudil tak rychle jako ostatní a vypravil se za velkými o chvíli později. Ve stáji pak stál od jesliček s dítětem daleko a žasnul. Byl udiven tím, jak jsou ti obvykle drsní pastýři tiší a mírní.

Na zpáteční cestě pastýři mluvili o tom, co všechno chtějí druhý den děťátku přinést. „Vždyť vůbec nic nemá!“ řekl jeden z pastýřů. „Podojím pár ovcí a donesu mu čerstvé mléko.“ „Já mám ještě hezký kousek ovčího sýra, dám ho té mladé mamince,“ pochlubil se druhý. „Mohl bych mu taky dát hrnec sádla,“ navrhl třetí. „Mléko bychom měli, možná taky trochu fiků a oliv by se hodilo... Ale je zima, děťátko potřebuje hlavně teplou vlněnou přikrývku,“ uvažoval další.

Malý pastýř to všechno slyšel. Byl smutný, protože neměl nic, co by děťátku mohl darovat. Snad aby tam zítra bez dárku radši ani nechodil? Ale to děťátko v jeslích se na něj usmívalo tak, jako by mu chtělo říci: „Přijď zítra zas, budu na tebe čekat!“ Malý pastýř uleh na svůj slavník, ale nemohl usnout. Pořád musel myslet na dítě, které leželo v jeslích. Malým okénkem chatrče zářila nová obrovská hvězda, která jim oznámila narození dítěte. Zatímco se převracel na slavníku z boku na bok, viděl, jak se střechy ostatních chatrčí třpytí v hvězdné záři. „Ty má drahá hvězdo!“ zašeptal malý pastýř. „Díky za ten krásný nápad! Daruju děťátku hvězdu, kterou udělám ze slámy!“ Tiše a opatrně, aby nikoho nevzbudil, uřízl svým nožem několik stébel slámy ze střechy a složil je přes sebe. Vznikla krásná slámová hvězda, kterou malý pastýř svázal dohromady několika vlněnými vlákny. Vyšel ven a zvedl ji nad hlavu; a slaměná hvězda se také začala nádherně třpytit. Malý pastýř se zaradoval, protože měl konečně také pro děťátko nějaký dárek, a těšil se na další den.

Konečně spolu s ostatními pastýři vstoupil opět do malé stáje. Čekal, až všichni velcí předají děťátku své dary. Potom k němu přistoupil a chvějícíma se rukama mu podal svou slaměnou hvězdu. A vida, děťátko ji pevně sevřelo ve svých malých dlaních. Vděčně se na malého pastýře usmálo. A malý pastýř by nejraději samou radostí skákal!

Přímluvy

Dítě A: Přináším miskou plnou země. Bůh nám daroval zemi, abychom se o ni starali a pěstovali na ní vše, co stvořil. Prosím tě, Ježíši, který jsi přišel na zem, abys nám pomohl jít za tebou do nebe, za všechny lidi, kteří na zemi žijí.

Pomoz nám, abychom tě milovali, a buď tam, kde je tvá láska!

DÍTĚ B: Přináším džbán, který byl z hlíny vytvořen, a v něm křišťálově čistou vodu. Voda nám dává život. Prosím za všechny lidi, kteří žízní po lásce a po životě, a za všechny, kteří žízní, protože jim chybí obyčejná čistá voda. Ježíši, ty jsi pramen živé vody, utiš naši žízeň po lásce a životě.

Pomoz nám, abychom tě milovali, a buď tam, kde je tvůj život!

DÍTĚ C: Přináším větévku plnou květů. Prosím za všechny, kterým nezáří už ani jediný paprsek naděje. Ježíši, uprostřed studené zimy jsi vykvetl jako vzácný květ. Daruj naději a kvetoucí život všem, kteří už je neočekávají.

Pomoz nám, abychom tě milovali, a buď tam, kde je naděje!

DÍTĚ D: Přináším hvězdu ze slámy. Připomíná nám slámu, na které jsi ležel v jesličkách. Prosím tě za všechny, kteří jsou tak chudí, že nemají ani svůj dům a lůžko. Ježíši, který ses pro nás stal chudým, pomáhej chudým na celém světě.

Pomoz nám, abychom tě milovali, a buď tam, kde je pomoc!

DÍTĚ E: Přináším veliký klíč. Prosím za všechny lidi, kteří se uzavírají tvému hlasu, kteří v tebe nevěří a kteří nechtějí žít s tebou. Ježíši, ty jsi klíč, který nám odemknul nebe. Pomáhej nám otevřít se tobě i sobě navzájem.

Pomoz nám, abychom tě milovali, a buď tam, kde je víra!

DÍTĚ F: Přináším svíčku, která nám dává světlo, teplo a radost. Prosím za všechny, kteří jsou smutní, osamocení nebo nemocní, a prosím i za ty, kteří se dnes nemohou radovat. Ježíši, ty jsi světlo světa. Pomáhej nám, abychom do životů druhých přinášeli světlo, teplo a radost.

Pomoz nám, abychom tě milovali, a buď tam, kde je radost!

DÍVKA: Přináším chléb a víno, dary naší země a plody lidské práce. Prosím za všechny, kteří společně v těchto dnech slaví bohoslužby, aby byli tímto slavením posíleni a v této síle vstoupili do dalších dnů.

K: (následující odstavec se týká situace, kdy se děti účastní aktivity „Jeden dárek navíc“ či obdobné činnosti – sbírky dárků pro charitu, dětské domovy atd.) Nyní zvou všechny děti, aby přinesly Ježíši své dárky. Peníze, hračky a ostatní dárky přinesou mnohým dětem radost a prozáří jejich život. Co darujeme chudým, darujeme Ježíši.

Všem, kteří zde dnes s námi jsou, jsme darovali obrázek dítěte v jesličkách, které je obklopeno dary, jež nám doneslo. Ježíš nás bohatě obdarovává tím, co nemůžeme nikde koupit. Když se nám povede tyto dárky, které nelze získat v obchodě, darovat dál, pomáháme rozšiřovat Boží království na této zemi.

(Podle Heriburg Laarmann: *Bunt und schön ist unser Leben* upravilo KS AP)

*Dárky, které jsou pro nás velmi důležité
a které nemůžeme nikde koupit.*